

Trophæa Mariana, Ob Hæresim Trivmphatam

Mattsperger, Daniel

Ursellis, 1601

Trophævm V. D. Mariae Thavmatvrgae S. Impietate & Superstitione
extirpatâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70269](#)

TROPHÆVM QVINTVM.

Argumentum.

Pletatis laruâ, vestita Impietas, Catholicos Superstitionis accusat
ob peregrinationes ad Marianâ templo; ob imaginum reliquia-
rumq; Beatisimæ Matris Dei venerationem. Hoc igitur aduersum Impi-
etatem & Superstitionem Tropheum erimus.

MARIAE THAVMATVRGÆ S.

IMPIETATE ET SUPERSTITIONE
EXTIRPATA.

Infanda pro-
bra, quæ impie-
tas Hæretica
jicit in Catho-
licos.

Ad solum
Christum cur-
ritur, cum MARI-
A inuo-
catur.

V DIAMVS personatam Impietatem; Non so-
lum, inquit, deserto ferè CHRISTO ad MARI-
AM curritur, sed etiam longè curritur, quasi propè
non audiat. Et ut audire cogatur, pignus capiunt, si
modo inuenire possunt de MARIA, ut laciniam vestimenti, vel
puluisculum paumenti; fragmentum de Zona, vel ramentum de
corona; vel crinem de capillo; vel stillam de mamilla; lapillum de
tecto, villam de lecto, fauillam de foco. Que quidem non solùm
possidere, sed tanquam per somnum habere, summa felicitas est.
Itaq; nihil iam CHRISTI sanguis potest aut valet pra iis MAR-
IAE quisquiliis, reliquiis dicere parabam. Eugepx bellua?
Nunc bellè habebis; Vomuisti; Iam & animam expues.
CHRISTVS deseritur; Imò iam te CHRISTVS deseret ob
istud immane mendacium; Afferimus CHRISTVM non
deserimus, cùm ad MARIAM currimus, currimus enim
propter CHRISTVM; & finge, si potes MARIAM sine
CHRISTO, non solùm non curritur ad MARIAM, sed
iam podagrosi erimus omnes, nemo propteream vel pe-
dem mo-

dem mouebit. Cur porrò tale virus verbo tegis? *Ad MARIAM curritur;* Inò ad MARIAM non curritur tanquam ad metam; sed cum MARIA ad CHRISTVM curritur. Si alii quemcunque Christianum configuisse, atq; vt pro me Christum oraret petiuistem, nō tam ego ad illum hominem, quām ille mecum ad Christum cucurrisse dicetur; Quomodo ergo CHRISTVS deseritur, si socius ac comes quæritur, cum quo ad Christum curratur? Sancta MARIA Mater CHRISTI ad TE curro, vt o'res pro me CHRISTVM tuum. Quid hoc est aliud, curro ad TE, vt Tu mecum ad CHRISTVM curras? ego oro, & Tu ora; ego in terra, Tu in celis: ego miser, Tu beata; Quid si etiam hoc adderem, sancta MARIA miserere mei, vt curras mecum ad Christum tuum, & hoc aut illud beneficium postules? Alia mente aut voluntate nemo vñquam Catholicorum ad MARTIAM cucurrit aut cursus est, quibuscunq; tandem eam verborum ornamentis appelleret.

At longè curritur quasi propè non audiatur: Imò & propè audit & longè; Vbique audit, sed non vbique exaudit. A Deo enim est, quod per illam impetratum est; Deus idē est, qui facit vt non omnis ferat omnia tellus; nec beneficium quodvis, quovis in loco præstat. Vbique potest; at non vbiq; vult; Quid mecum expostulas quod longè currat? Illuc curro, vnde quod mihi opus est auferam; si propè hoc mihi Deus præberet, longius fortassis non currerem. Cum Deo igitur litiga; Iube mihi domi largiatur, quod longè currens quero; supersedebo cursu longiore fortassis, fortassis inquam. Sit enim hæc vna, sit præcipua causa longè currendi: possunt & aliæ annumerari iustæ quoque & probæ.

n' peregrina-
tionibus quo-
rum ad templo
tarana, ad
Christum
curritur.

Varia & probz
peregrinatio-
nū religionis
ergo causæ.

Quid si longè curram, ut longè lateq; propagetur gloria Christi & Matris eius? Ut non solum inter meos, sed & inter alienos nomē Domini & potentias Virtutis eius laudet os meū? Quid si longè currā, ut longè segregatus aliquando à curis & cupiditatibus, liberiūs orationi vacare possim, non circumstrepentibus me domesticis vexationibus? Quid si longius currā, ut & itineris labore fatigatū corpusculū, voluptates noxiās minūs concupiscat? Quid si longius currā, ut aliorum pietate ac singulari religio- nis exemplo commotus, eorundemq; precibus præfens adiutus, ipse quoque Deo gratiora vota perferam? Quid si longius currā, ut fatcar quamvis longissimè positos, & quasi alio in Orbe sitos, eiusdem membra corporis esse? atque adeò eos in Christi visceribus complectar ipse & ab ipsis omni genere caritatis afficiar?

Abusus religi-
onis ergo per-
eigranitium
tollendi po-
tiūs, quām
ipse peregri-
nationes.

Athæc deridet Impetas, & frendens mussat. *Quo-*
tusquisq; est qui sic peregrinetur? Et sine peregrinatione eadem con-
sequi multos posse. Possunt sanè multi, dum non omnes. Sine
ergo illi peregrinentur, qui finem talem sibi propositum
habent. Sit etiam in quibusdam curiositas magis quām
pietas. Inueniantur præterea, qui officium proprium de-
serant, & aliena sectentur. Quid aliud dicam quām illud;
Malè faciunt, qui istuc faciunt? Tollantur ergo peregri-
nationes religiosæ, quia multi peregrinantur parūm reli-
giose. Tollantur ergo nundinæ, quia non omnes comer-
ci causa, sed multi furaturi, alii libidinaturi, alii occisuri
ad eas veniunt; Imò tollantur omnes etiam sacri conuen-
tus ad tempora Christianorum, quoniam etiam in iis alias
sacra irridendi, alias odium exasperandi, alias amorem
conciliandi causa inuenitur. In eodem prato bos, herbam
quærit; canis, leporem; mel, apis; venenum, aspis. In eadem

peregrin.

peregrinatione alius oculos pascit, alius ventrem, alius mentem; Alius querit corporis utilitatem: alius animi voluptatem; alius pietatis dulcedinem.

At qui ex omni peregrinatione nihil nisi virus pestiferum exugunt, quos appellem, nisi Psyllos aut Serpentigenas: quibus si nemo pius videtur, qui pietatis causa peregrinatur; quid ergo de iis censem, qui lucri, qui ambitionis, qui studiorum causa peregrinantur? An hos nihil impedit, etiam in illa peregrinatione pios ac religiosos esse; illos autem, qui hoc ipsum religionis causa faciunt, ipsa religio deserit? *Opes, inquit, honores, doctrina, usus rerum, foris quarendas sèpè necessariò sunt, sed Religio ac pietas domi cuique nasci potest.* Audio si quis ergo Vir fortis est, qui, ubiquecumque est, domi est; hic pietatem ubique habebit, seruabit, augebit? Non ergo domi solum, sed foris quoque ac peregrè pietas nasci ac confirmari potest: Ubique nasci, ubique amitti potest; sèpè domi nata, foris est perdita; sèpè peregrè prehensa, domi euanuit. Homini pietatem volumus alligatam, non loco. Quamobrem etiam peregrinationes non iubemus, sed suademus, non exigimus, sed comendamus; sit qui nunquam in vita pietatis causa peregrinetur, an ideo saluus non erit? Quin etiam votiuæ peregrinationis reus, si votum non toluit, non tam omissæ peregrinationis, quam perfidiæ poenas dabit. Nemo ergo damnabitur, quod peregrinatus non sit; sed non nemo, quod piè peregrinantes temerè ipse condemnauerit atq; ludibrio habuerit. Alibi quidem atq; alibi se magis efferat licet Pietas, vbi scilicet vel maior necessitas virget, vel melior spes solatur, vel plura exempla sollicitant, sed solidia semper quiescentem & peregrinantem comitetur.

Impii Hæreti
ci ex omnibus
Institutis Ca.
thelicorū vir
exugunt.

Miracula Mariana, suadēt
ſ. ci. iendas peregrinatio-
nes.

Hec speciatim
citata & enar-
rata vide in
opere Maria-
no Canisii, in
collat. Breden-
bichii: Atte-
stantur & o-
mnium ferè
Templorum
Marianorum
Annales &c.

Marianorum
miraculorum
multitudo &
magitudo in-
enarrabilis.

At illis omissis ad primam illam causam redeamus:
Cur me vetas peregrinari ad templa Mariana; si ad ali-
quod eorum seu propè seu longè situm currēs, aut sanita-
tem recuperare, aut periculo aliquo defungi, aut magno
aliquo bono potiri possum? Quod enim mihi ex malis
omnibus excogitabis, quo non in aliquo suorum tem-
plo, Reges, Principes, Respublicas, priuatos quoque libe-
rauerit piè invocata & rogata Mater Dei? Quām tu mibi
materiam optabilium bonorum ac donorum animi seu
corporis nominabis, qua non ad se confugientes omnis
sexus atque ætatis & dignitatis homines in aliquo suo-
rum templorum MARIA beauerit? Quot illa ducibus, re-
bus afflictis ac desperatis Victoriam concessit? Quot illa
regna, prouincias, Respublicas, ab hoste, à peste, à fame,
ab insania liberauit? Quot eius ope, monitis, precibus au-
xilio ab inpietate ad sanctitatem traducti sunt? Quot mi-
seros ex ipsis Dæmonis faucibus clementer ereptos Chri-
sto Filio suo ac Deo reconciliauit? siue in pernicie ho-
minum ignis flagrauit, siue terra hiauit, siue aërcoruscra-
uit, siue Oceanus inundauit, præsens MARIA piè vocata
misericordia fuit. Quām sapè, quām multis MARIA,
in vinculis securitatem, in periculis lætitiam, in suppliciis
delicias præstítit? non solum morbos curauit, vulnera fa-
nauit, sed membra quoq; præcisa restituit. Quid multis?
nihil est humanæ calamitatis, qua quisquam mortalium
conficiari, nihil humanæ felicitatis, quam quisquam ex-
optare potuit, quin ab illa seruare, & hanc pro nobis à
Filio suo impetrare MARIA possit: imò quam non impe-
trauerit alicubi reipsā, vt eius beneficij monumenta ali-
qua monstrari in templis MARIANIS possint. Hinc me-
ritò MARIAM Thaumaturgam, hoc est miraculorum ef-
fectricem Ecclesia Catholica concelebrat, non quasi
proprio

proprio numine tantum possit; sed quod eius deprecatione vnum illud ac æternum numen hæc admiranda patrare soleat, quemadmodum etiam ea miracula, quæ ab Apostolis patrata sunt, Apostolorum quidem precibus ac meritis, in primis autem omnipotentiæ Dei adscribimus. Quid vero ad hæc Impietas? Aut negat vlla talia miracula in templis MARIANIS perpetrata esse; sed criminatur potius omnia qua circumferantur, literis, picturis, signis, edificiis commendata testimonia lucri & fallendi causa conficta esse. Aut si hic constringatur Impostrix, & admiranda beneficia in Marianis templis impetrata negare non possit, tum verò cōfugit; Ea miracula non à Deo, sed ab eius & totius humani generis hoste, Diabolo esse; Eius præstigijs videri aliquando mortales reuiniscere, sanitatem recuperare, periculis eximi, inexspectatis beneficiis affici. Hæc larua est, quâ detractâ immane & informe monstrum detegetur. Duplex igitur telum ministrat: In utriusq; mucronem incurrat necesse est; Aut negat; vlla esse Mariana miracula; Aut asserit, à Diabolo esse. Elige ergo quo prius gladio feriri velis. An turpi infitiatione? An sacrilega asseueratione.

Si nulla enim Mariana sunt miracula, illud quæro, an vlla inter fideles & Christianos ab Apostolorum usq; ad nostram ætatem fuerit fides & cura veritatis? quod si aliquam fateri necesse est, ea fuerit si non apud plurimos & potentissimos, at certè apud sapientissimos vel optimos. Nonne verò omnem veritatem, omnemque fidem tanquam Solem mundo eripiet, qui non solùm eis qui numero & auctoritate omnibus præstant; sed etiam illis qui sapientiâ & perfectissimâ virtute cunctis excellunt, fidem non constitisse impudenter asseuerant. Mariana namque miracula non solùm à plurimis & potentissimis; sed etiam à probissimis & doctissimis cognita atque te-

Impietas Hæretica, vel negat vlla esse miracula Mariana, vel asserit à Diabolo esse.

Si nulla sunt Mariana miracula, nulla inter Christianos fides est.

G stata

stata sunt, quoniam omnes veterum Christianorum libri atque voces, signa atq; parietes de iis testimonia perhibent, Imò antequam noua hæc Impietas personata, nascetur, nullus fuit in toto Christianorum orbe locus aut lucus; insula vel continens, in quo non aliquid extaret diuina MARIA in humanum genus beneficæ ciuidemq; miraculorum monumentum. Nonne enim iam ab Apostolorum temporibus & Massiliæ à Martha, & Magdalena, Templum MARIAE dedicatum certis authoribus traditur? Nonne omnis antiquitas credidit à charissimo Christi Apostolo Iacobo, Cæsar augustæ facellum eidem Deiparæ dedicatum? Nonne apud Tungros Maternum Petri discipulum ædem DEO in honorem Beatissimæ Virginis sacrâsse à veneranda antiquitate creditum est? Quod si etiam his fidem adhibere non libet, quid de iis quæ hodie in omnium oculos incurunt per tempora Marianæ miraculis censendum est? Inuenimus enim à multis retrò saeculis non solum libris, tabulis, marmoribus, ære, auro, ebore, argento, sed etiam admirabili opere & strukturâ, regisico sumptu eductis templis, turribus, aliisque monumentis quæ cum quavis priscorum magnificentia certare possunt, testata & confirmata Mariana in humanum genus beneficia. Quæq; adeò non solum inter Christianos sese continuerunt, sed aliquando etiam ad salutem infidelium sese extenderunt.

Quid multa Verbo dicam neque ipsa sancta Euangelia magis testata, quam sunt miracula innumera Marianæ: Ut enim D. Augustini, imò ipsius etiam Christi iussu atque magisterio Euangeliō non crederem, nisi me Ecclesiæ moueret authoritas; ita miraculis istis Fidem abrogarem omnibus, nisi vniuersa Christi Ecclesia, & quidem illa per quam, & à qua Euangelium accepimus, (ipsi

In Annalibus
eius Ecclesiaz
Vide Bozium
tomo 5. de si-
gnis Ecclesiaz
Signo 36.

Multa diuina
miracula MARIAE
precibus
imperata tam
testata ferè
sunt, quam
ipsum Euangeliū.
D. Aug. in Libr.
contra Epist.
Pud. Matth. 25.

(ipſi per Christum traditum, & vt in omnem æternitatem custodiret & propagaret commiſſum) omnibus modis, quibus humanitus quicquam cōfirmari potest, ipſa quoque conſirmsat, ac in omnem posteritatem, authoritatem perpetuam habitura, miracula Mariana, testificata eſſet. Siue autem Ecclesiæ Christianæ & Catholicæ nomine vniuersum cœtum corum, qui Christiano nomine conſentur intelligas; siue eo nomine ex Christianorum numero, dignitate, & officio primos, siue potestate excellentes, siue sapientia eximios, hoc eſt, siue Apostolorum successores, Pontifices atque Ecclesiasticos, siue Monarchas, ac Principes, siue Doctores & Magistros Ecclesiæ appelles, ab hisce & vniuersim & ſigillatim luculentissima & omni exceptione maiora testimonia, admirandis à MARIA editis miraculis perhibentur; ita vt eadem facilitate quiuis improborum vel proteruorum Hæreticorum, sancta Euangelia ipsumq; Christum abnegare atq; abiicere poſſit, qua repudiat miracula à DEO MARIAE deprecatione patrata.

Quid verò eſt, cur paſſim in ore omnium, etiam ipsorum Hæreticorum hodie ſit maiorum noſtrorum virtus, pietas, constantia, prudentia? Si tam blenni, fatui, fungi, bucones fuerunt, non ſolū vilissimi ex plebe, ſed etiam eruditissimi Doctorum, sanctissimi DEO dicatorum, prætantissimi Imperatorum atque Ducum, vt tot ſæculis labentibus, tam inauditis ſumptibus, tam inæstimabili opulentia colerent Marianam memoriam, atque ipsum adeo potiſſimum Christum, ſub falſa & inutili ſpecie. Certè nulla Ethnicorum fingi aut cogitari potest magis absurdā atque turpis Superstitione quam illa, quam ſecundum hanc Impietatem nobis Christus induxit,

Æternum de-
decus, toti
Christianit-
ti usque at A-
postolis inu-
rūt, qui omnia
miracula Ma-
riana negant.

Si nulla sunt
Mariana mira-
cula, Christus
nos decepit,
quem putaba-
mus adhuc in
celo per Ma-
riam posse mi-
racula edere.

Miracula quæ
nos credimus
diuina & Mari-
ana esse, Ha-
retica Impie-
tas Diabolo
attribuit.

Vide Th. Bo-
zii Signo 36.

Christus, inquam, quoniam MARIA sine CHRISTOCI-
NIS & vmbra est, imò planè nihil, nec nisi propter CHRI-
STVM tanti nobis est MARTA, quām ut homines; homi-
nem pluribus verbis celebrare possumus, licet CHRI-
STVM ut hominem & DEVUM infinitē præcellentiorē
æstimemus. Aut igitur è medio mortalium omnis Fides
atque Veritas tollenda est, aut fatendum est ex Marianis
istis miraculis pleraq; præsertim autem illa, quæ tot ater-
nis monumentis sacrata sunt, verissima esse. Mitum autem
est plerosq; eos, qui toti tot ætatum Ecclesiæ non cre-
dunt, tantum sibi arrogare, vt omnia sua dicta, imò so-
mnia pro oraculis haberi velint; Sed rectè accidit, vt nu-
giuendis istis credere cogantur, qui Ecclesiæ non cre-
dunt. Itaque audenter triumphamus, vel nullam Fidem
Christianam esse, vel aliqua mariana esse, quo-
niam eadem authoritas Ecclesiæ est, quæ hanc & illa-
tam illustrib[us] testimoniis nobis reddidit testata.

Sed nunc alterum telum experire bestia? Fortè c-
nim pœnitet te dixisse; Nulla miracula Mariana esse; Itaque
facinus scelere corrigis, aisque; Ut aliqua sint Mariana mi-
racula: à Deo certè non sunt; Teneo TE bestia; Iam ego te hīc
articulatim obtruncabo; Illa igitur MARIA miracula,
si à DEO non sunt, vnde sunt? cuius ergo numine vel po-
tentia patrata sunt? Ecce si priora & meliora post Chri-
stum secula recolo, inuenio MARIA innumera mira-
cula non libris solùm prodita, sed (quod s̄xpiùs repeten-
dum est) amplissimis basilicis atq; templis in eorum me-
moriā à Regibus & Reginis, Rebus publicis & priuatis
hominibus ædificatis contestata, non solùm in Palæstina
& Græcia, sed in Ægypto quoque & Æthiopia, & in vlti-
mis terrarum; Neque TV mihi ullum Angulum cogniti
olim Orbis monstrabis, in quo Christiani liberè DEO

seruiue-

seruuerint, quin ibidē etiam aliquod monumentum extiterit Marianæ apud Deū gratiæ, & beneficentiæ in humānum genus. Sin posteriora hæc & Patrum nostrorum sœcula reuoluas, nemo est, qui Marianæ templo miraculis illustria, enumerare omnia possit; idq; non in vna aliqua prouincia, sed in omni regione in qua vnquam fuerunt, qui Christiano nomine recensiti sunt; Quòd si hæc omnia miracula à Diabolo sunt, næ iste Diabolus, magnus & meritò admirandus nobis erit. Sed magis inspiciamus, quæ fuerunt ista miracula? Nullus, (vt ante quoque triumphans dixi, & sœpiùs inculcandum est) morbus, periculum nullum, beneficium nullum est, quo non MARIA inuocata, aliquando Christianos sanauerit, liberauerit, donauerit, idque factum testari possumus, non solùm Aquisgrani (vt ex plurimis celeberrimisq; Templis Marianis pauca tantùm recenscamus) aut Oetingæ veteri in Germania; aut ad S. MARIAM Bonitam, vel Massilicæ in Gallia; neque solùm in Italia Laureti aut Romæ; neq; etiam tantùm ad S. MARIAM Vadalupam, & montem Serratum in Hispania; aut montem Clarum in Polonia; sed huius generis miracula sine numero etiam in omni loco, in quo CHRISTI & MARIAE nomen auditum est, facta sunt, & quotidie facit.

Hic tu mihi quisquis es verè Christianus, Diabolum istum cum suis miraculis considera; Miracula quæ à MARIA impetrari videntur, à Diabolo sunt, ait laruata Pietas? Quæ sunt ergo illa miracula? Omnia quæ ad seruandos, & beundos Christianos, enumerari aut excogitari possunt. Vbi autem ostensa sunt, aut patrata? vbiique terrarum, olim in Asia & Africa magis; Hodie in Europa & America; Quando & quo tempore? Omni, usque ab Apostolorum memoria; nec enim abyino, nec à tribus,

Quicquid
Marianæ lau-
di detrahunt
Heretici, id ad
extollendam
Diaboli po-
tentiam &
gloriam facit.

G 3 aut

aut quinque, sed à sedecim vsq; sæculis, nulli alii Christiani fuerunt nisi illi soli, soli inquam, qui MARIAM vt deprecatricem apud filium inuocauerunt. Et ipsi Christo ac Deo in memoriam tuæ Matris, imagines, aras, templa sacrârunt. Iam si omnia, quæ isti à Christo Deo, per MARIAE Matris eius preces accepisse se crediderunt, à Diabolo facta sunt: Igitur Diabolus omni tempore, omni loco, omni occasione admirandis factis illis humano generi benefecit. Quis est ergo ille omnipotens, beneficus & sospitator Christianorum Diabolus? Quis ille tam obscurus & imbellis Christus, qui se ab isto Diabolo magnitudine, multitudine, certitudine miraculorum & benefactorum in Christianos vinci patiatur? Horresco blasphemiam; sed eam vt caucatur, demonstro. Quis ille tam ingratus, surdus, inclemens CHRISTVS, qui nec nostras, nec Matris suæ pro nobis preces audire velit ac possit? Imò quis ille tam bonus Diabolus & æquus MARIA, vt ad eius mentionem & memoriam continuò omnibus bonis Christianos cumulet; quasi MARIA non Mater CHRISTI, sed (detegenda enim est turpitudine Impietatis) Mater Diaboli esset? Quæ Impietas est, si hæc non est, Diabolus Christo æquare, imò anteferre? Vieta ergo Impietas est quoniam ei persona detracta est;

simulanda
obseruantia
erga Christum,
Matrem eius
persequuntur
Hæretici.

Christus solus inuocandus est, inquit, ô bellam Pietatis speciem, ô laruam illecebrosam. Quis non sancte iuraret CHRISTI causam agi, vt solus inuocetur? Sed præuaricator apponitur, non CHRISTI, sed Diaboli causa defenditur. Euge reuellamus hoc schoma; CHRISTVS solus inuocandus est tanquam Deus atque unicus liberator; Hac forma nemo mortalium neque beatorum, neque ipsa Dei Mater inuocanda est; At viuentes etiam

etiam peccatores, ipsosque Beatos inuocare, vt nobis-
cum vna CHRISTVM inuocent, quid habet absurdum? An
non licet? An non expedit? Videntes quidem sic inuoca-
re licet, quia id Euangeliū iubet; De Beatis ostendo ex-
pedire; quia quod per meam vel aliarum & B. Virginis de-
precationem à CHRISTO petitum est quantumuis fue-
rit admirabile, rarum, magnum, bonum, id impetratum
est saepissime, & impetratum esse omnium annorum &
sæculorum melioris æui memoria confirmatum est. Atq;
hæc sunt illa miracula, quæ, vt alia omnia taceam per to-
rum Orbem nubium tenus eductæ machine contestan-
tur; Non sunt, inquit, à Christo hæc miracula; sed à Diabolo Se-
ductore. Nos verò scimus quoque Diabolum admiranda
edere posse, atque curiosos per hæc in fraudem illicere;
Sed vt Magorum Pharaonis Serpentes, à Moysi serpen-
te deuorati sunt; ita præstigia Diaboli, à Christi miracu-
lis absorberi debent. Sed de Marianis illis miraculis mi-
hi sermo est, quæ, si omnia à Diabolo sunt, tu quidem
victi Diabole, & tu Sancte CHRISTE nos decepisti;
Ignoscē Domine IESV, non hæc mea est blasphemia;
sed sunt, qui eam pro Euangeliō venditent. Tu nobis
pollicitus es Ecclesiam supra petram, aduersus quam
portæ inferni non præualerent, supra montem sitam,
quæ abscondi non posset, supra modium positam, quæ lu-
ceret omnibus quæ in domo sunt? Vnam quidem talem
inuenio, in fidè & doctrina constantem perpetuò; quam
nulla crudelitas tyrannorum, nullæ insidiæ Hæretico-
rum, nullæ machinationes improborū excindere potue-
runt; doctrina, sapientia, sanctitate, dignitate excelsissi-
mam; omnibus gentibus ac populis notissimam per v-
niuersum terrarum orbem diffusam, vnam tamen ac

Potest quidem
Diabolus quasi
miracula ede-
re, sed neque
plura vel meli-
ora quam Christus,
neque in
Ecclæz vanta-
re.
Exodi. 7.

Matth. 5.16.

Qui non pos-
sunt nobis mō
strare talem
Ecclesiam,
qualem nobis
Christus pro-
missit suam fo-
re, tamen do-
& cissimi & San-
ctissimi vide-
restur, impo-
stores tamen
essent.

velut

Si Hæretici nobis aliā me-
liorē, antiqui-
orem, & con-
stantiorem, ac
demum simi-
liorem illi quā
Christus polli-
citus est demō-
trarent, vide-
rentur aliquā
excusationem
erroris sui ha-
bere, nunc ve-
ro, cum præter
Catholicam
Romanā nul-
lam inueniāt,
quid respon-
debunt a te-
no iudici?

Matth. 12.
Catholici non
querunt mi-
racula, ut cre-
dant, sed quia
credunt, acce-
perunt miracu-
la, & bona quā
accipiunt ma-
lūt DEO quā
Diabolo ad-
scribere, & quā
uis miracula
nulla viderent,
tamē crederet.

velut vnum corpus ex diuersis membris compactam, vni-
us capit is, vnius spiritus ductu ac regimine perpetuo
gubernatam, eam nempe, quam Catholicam Romanam
Ecclesiam appellant. Sed hanc Ecclesiam, Impietas, Ec-
clesiam Diaboli vocat; & tamen nullam aliam monstrat,
illi quam tu nobis Christe Deus promisisti, similiorem.
Hæc Ecclesia, quæ sola Christianorum Ecclesia ante cen-
tum, ante trecentos, ante sexcentos, ante mille, ante ses-
quimille annos, nominata & nota fuit, nunquam dubita-
uit Sanctorum & in primis MARIAE deprecationem apud
TE exposcere, eaq; ratione inexplicabilia, mirandis mo-
dis corporis & animæ beneficia accepisse se credidit, & in
omnem posteritatem æternis monumentis consecrauit.
Atqui nunc demum post sena dena sæcula arguitur non
tibi sed Dæmoni seruisse; non à TE auctam, ornatam, be-
neficiis affectam, sed à Diabolo esse; quod quid est aliud
quām petram tuam nihil esse; portas inferi inexpugnabi-
les esse; ciuitatem tuam imaginariam esse, lucem tuam te-
nebras esse? promissioees tuas somnia esse. Teq; aut
Diaboli potentiae sponte locum cessisse; aut ab eo victum
esse?

Sed fallor, an nescio quis obmurmurat? Generatio
mala, & adultera, signa querit; Atqui nos signa non queri-
mus, sed signa à Deo in bonum animæ atq; corporis, in
ædificationem corporis CHRISTI, in unitate Ecclesie,
in toto mundo, perpetua quadam serie, & nexus succes-
sionis atq; pietatis facta; ea Deo vni ac Christo Filio eius
asscribere malumus quām Diabolo; ne etiam cæteris o-
mnibus, quod vel nefas cogitatu est, illum iuratū CHRISTI
hostem anteferre debeamus. Notum est Impietatis
superiori sæculo præcipuum Ducem aliquando dixisse

aut

aut scripsisse; SANCTE SATHAN ora pro me; Quis dc-
inceps ambigere potest, serio hoc illum postulasse, post-
quam considerat, eundem sibi & aliis persuasisse, Diabo-
lum, regnum suum diutius ac fortius seruasse ac propa-
gasse, quam CHRISTVS IESVS Ecclesiam suam tueri &
ornare potuerit. Si enim MARIAM, ut adiutricem in
precibus aduocare Idololatria est; Si quod per has pre-
ces impetratur, munus Diaboli est; cum tota Christiani-
tas, omni tempore, omni loco, omni occasione MARIAM
inuocauerit; & quod sic petiit ut plurimum acceperit, fa-
teri profecto necesse est Diabolum primas abstulisse, &
miserum CHRISTVM (si Impietatis vocibus vti licet)
cum luce sua, cum Ecclesia sua atq; magnificis illis pro-
missis vel euauisile vel in angulum abstrusum esse.

Vbi estis nunc vos nuper nati, qui nouam pietatem
Euangelicam iactatis & veterem Catholicam pietatem
damnatis, hoc est, vt vos veraces habeamini CHRISTVM
fallacem; vt vestra dogmata stabiatis, Euangeliū eua-
nidum fingitis, & Christum vobis obnoxium, quippe qui
ante vos Diabolo regnanti & triumphanti suā permis-
serit infelicem Ecclesiam. Hoc iugulum est Impietatis,
hic, sic confodieha est; Quid tu mihi laceros & malè
consuetos centunculos istos scripturarum, à te solo nec
intellectos nec intelligendos furtiuè cōiectas. Tototēcū
Euangelio, toto verbo Dei, tota Ecclesia tecum pugna-
bo; Illam Ecclesiam quæro, aduersus quam portæ inferi
non præualeant; illam ciuitatem quæro, illam lucem quæ-
ro, omnibus aspectabilem omnes illuminantem; Verbum
Dei quæro, quod manet in æternum, quod manet, inquā,
quod semper manet, quod semper sonat, quod ubique
auditur; Illum CHRISTVM, illum IESVM quæro, qui

Dæmones tan-
dem inuocant,
qui Sanctos
nolunt.
Lutherus in
colloquio
Cōu. Pag. 259.
286. 262. 281.
impress. Eysle-
bii Año. 1567.

Aries Euange-
licus, qui o-
mnia Hæreti-
corumcommuni-
menta, validē
perfringit.

Matth. 5. & 16.

Matth 24.
Mar. 13.
Luc. 16.1. Pet. 1.
Matth. 28
Marc. 16.
Pſ. 18. Rom. 10.
Matth. 28.

H nobis-

cum maneat usque ad consummationem saeculi; qui Diaboli potentiam non eò usque excrescere sinat, ut eius promissionis propria fides vacillet; IESVM quæro talem, qui etsi nos sinat ob peccata nostra aliquando à Diabolo volentes decipi; non sinat tamen inuitos cogi; non sinat ut Diabolus largiter tribuat, quod nos vel unam cum Matre eius, vel per Matris suæ memoriam, hoc est, per meritum humanitatis suæ ex Matre suscepimus rogamus.

Sed subrigamus tandem Trophæum hoc, quod ut in medio sic eminentissimum esse volo, Impietatis devictæ; Quisquis statuit, beneficia ac miracula tota saeculis, toto in mundo per MARIAE preces adiutrices impetrata, à Diabolo esse; CHRISTO Diabolum non solum benignorem, sed & potentiem fingit; quæ si pietas est, pergant nouitie pietatis sectatores cum ductore suo dicere; SANCTE SATHAN ORA pro nobis, nos cum veteri universa Ecclesia intrepidè CHRISTVM & nostris & MARIAE precibus inuocabimus ac fidentes clamabimus, SANCTA MARIA, ORA pro nobis.

Iisdem porro telis occumbet Supersticio; Pignus, inquit, de MARIA capiunt; reliquias, immo quisquilius undique conquirunt; si non inueniunt, supponunt alicubi vel vilissimum cinerem, vel putre linteolum, aut sordidum panniculum; & ab hisce auxilium petunt atque sperant, quam à CHRISTO magis, quæ infanda supersticio est. Ego vero triumphabo, non disputabo; Sunt qui quasi Sanctorum reliquias falsas pro veris supponant; Non inferior fieri potuisse, immo factum esse; An ideo nullæ veræ reliquiae Sanctorum sunt, quia quedam suppositiæ inueniuntur? Tollas igitur licet etiam CHRISTI venerationem, quoniam nebulones quidam, se pro CHRISTO, mundo obtrudere voluerunt.

Porro

Nullum firmius aut illustrius Trophæum est, quam quod super Ecclesiæ petræ erigitur.

Omnia pietatis incitamenta Heretici vertunt in ludibria.

Porrò sanguinem ac meritum CHRISTI, reliquiarum cultui postponi, infandum mendacium est. Ipse CHRISTVS per merita & sanguinem suum nos ad reliquias vocat, quando reliquiarum contactui & veneratio ni hanc vim præstat, ut animus corpusq; eorum qui cum Fide orant, seruetur, sanetur, bonis magnis & multis cumuletur. Mendici, ægrotantis, pereuntis, nihil interest unde stipem, unde sanitatem, unde salutem inueniat; nec Christiani magnopere interest, utrum ipsum Christus vel per crucem suam, vel per simbriam suam, vel per manum suam, vel per digitos suos, vel verbo suo, vel sputo suo, vell luto de terra facto fernare & beare velit; siue per vimbram Petri, siue per sudaria & semicinctia Paulli, mihi sanitatem aut beneficium aliquod largiatur, idem CHRISTVS est, qui haec omnia in nobis operatur. Nihil enim diuinitatis rebus vilissimis adscribo; sed Dei potentiam prædico, qui quocunque nobis opus est, per quiduis nobis præstare & elargiri potest. Et cur non possit Deus per MARIAE linteolum mihi pie & fidenter precanti præbere, quod per Paulli sudaria potuit. Certè nec Paullus illis omnibus qui per eius semicinctia curabatur aderat; sed deferebantur ipso absente super ægrotos & sanabantur.

Viuorum inquit illa fuerunt miracula? Quid ergo? Sadduceam nobis iterum superstitionem imporis? MARIA Petrus & Paullus viui non sunt. Non agnoscis Deum MARIAE, Petri, Paulli? Agnoscis? ergo CHRISTVM audi; non est Deus mortuorum, sed viuentium. Viuunt ergo MARIA, Petrus, Paullus, &c. At in terra iam non degunt; Fortè igitur nec CHRISTVS iam in cœlo miracula facere potest, quoniā in terris ut olim non versatur? Quòd si CHRISTVS potest, quod olim potuit, poterit sine dubio adhuc salutem dare, non solum per memoriam matris sue, Petri,

Reliquias
MARIAE &
Sanctorum,
Christi passio-
ni ac merito
anteponi, im-
pudentissimi
mendaciū est.

Matth. 9.
Marc. 6.
Matth. 8.
Marc. 7. Joan. 9.
Christus ipse
& Apostoli,
nos ad reli-
quias vocant.
Actorum 5.
Actorum 19.

Hæretorum
foeda terguer-
fatio, cum de
Reliquiis agi-
tur, quod San-
cti non ampli-
us in terra vi-
uant.
Matth. 22.

Paulli, &c. quorumcunq; voluerit, sed etiam per fascias suas, per cingulum Matri suæ, per sudarium, per cinetum Apostoli sui.

In cultu Reliquiarum pii Catholici hæc sunt pposita: Spes in potentia Dei. Memoria Virtutis Sanctorum & misericordia DEI impletatio.

Ecce vbi iam est illa quam tam acerbè & maledicè accusabas SUPERSTITIO? An in eo, quod credo CHRISTVM fecisse quæ fecit? An in eo quod CHRISTVM credo quantum potuit in terra, tantum adhuc in cœlo posse nempe per reliquias Sanctorū, immò per res abiectissimas, hominibus dare quod vel opus habūt; vel in fide nihil hesitantes petūt? An in memoria MARIAE aut Sanctorū SUPERSTITIO est? Si Patris aut Matris qualiscunq; vel cineres vel ossa, vel vestem, vel annulū, vel gladium vel quiduis aliud seruasset eū in usum, ut quoties aspicerem & virtus & dignitatis, & virtutis & monitionum eorum: deniq; d. cotorum & factorum omnium laudabilium memoriam gratam innouāram, neq; ea recordatione, ad obsequendum, ad imitandum, lachrymis etiam dulcibus profusis, inuitarem, nonne hæc ab omnibus PIETAS meritissimo vocaretur? Cur ergo quod simili & meliori de causa, circa Sanctos, & Matrem DEI sit Supersticio est? Si ad aspectū Zonæ Matris DEI, recorder vteri Virginalis, quo Seruator meus clausus est, & huius beneficij memoriâ dulces profundam lachrymas, supplexq; rogem illū, qui cum mundum cœlo cinxisset, illo ipso tam paruo vinculo quoddammodo circumcinctus est, ut mei misereatur, & de aliqua necessitate eruat, vel aliquid beneficium impertiat; Hecne Supersticio est? Hac enim occasione, & hoc fine ante reliquias illas MARIAE prouoluimus, ut monumentum istud sensum corporis exacuat, sensus affectum mentis, affectus mentis, ut preces, laudes, gratias intendat, Deique misericordiam efficacius moueat.

At ista

At ista monumenta supposititia sunt, non illa ipsa quæ dicuntur. Sint sanè quædam supposita, dum non omnia; & tua quidem nil refert Hæretice vera an ficta sint, propter perfidiam, nec mea magnopere interest, propter fidem. Tibi nec apud veras reliquias sensus ullus pietatis est; mihi verò apud subditicias quoque, Religio crescere potest. Poteſt falli opinio mea, ſed non fides mea; co-lo memoriam redēmptionis meæ & beneficiorum Dei, vnde cunque ingeratur. Imposturam non amo, non laudo, non ſequor, ſed facile ignoscam impostori, qui per fraudem ſuam incendit & auxit pietatem meam; ille viderit quomodo Deo repondeat de fraude ſua, ego Domine IESU cogitabo interim delaude tua; Porrò quæ ſupecti homines ſupecta reddunt, & incerta, ea malo cum piis & ſimpliçibus vertere ad augendam, quām cum callidis & impīis ad euertendam Religionem; & malo ipſe à ſupectis damnari, quām incognitos & incertos damnare. Itaq; ſi Superſtitionem times falsas aut ſupectas reliquias mitte; & apud veras ſaltem ac genuinas multisq; miraculis probatas, pietatem exerce; aut ſaltem alios exercentes ne prohibe; Sic igitur Marianæ reliquiæ cum virtute diuinitus inditâ, tum fide vtentium Superſtitionem vincitam, & victam in triumpho ducunt.

Reliquiæ
ſupposititiæ
non proban-
tur, ſed nec pi-
is multum no-
cent, Hæreti-
cis autem etiæ
veræ ac genui-
na nihil plunt

TRO-